

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. (Tanulóknak egy évre 8 kor.) Egyes szám ára 24 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők

A nagy unió.

Irta: Somogyi.

A világháború harmadik évi mérlege már sejteni engedi ennek a katasztrófális világmérkőzésnek negatív eredményét. A nagy számla nagy passzívakkal fog zárulni. Ez lesz a megegyezésen alapuló béke következménye. A háborús fellángolás és béketörekvések sötét khaoszában, mint távoli szivárvány a viharos égen kezd kibontakozni egy évszázados momentum, mely ha szerencsésen révbe juthat, egyetlen világosító óázis lesz a fájdalmas világégés véres avarán. A forradalmi Oroszország kormánya — hirlapi híradások szerint — uniót tervez Rómával. Szepticzki gróf, Lemberg sokat szenvedett érseke lenne a híradás szerint az orosz kormány tervének közvetítője. Az Unió tisztán egyházi és vallási kérdés. Eppen ezért különösnek tetszik talán gyanu is férhet a híradás hitelességéhez, de a történelem tanítása s az orosz orthodoxia helyzete mindent megmagyaráz. A jelzett esemény lehetősége felől semmi kétséget nem hagy fenn. A görög keleti vallás: államegyház Oroszországban.

Az oroszországi államegyház feje a cár. A cári uralom megdőlésével fej nélkül maradt az orosz egyház. Ha a cárizmus bu-

kásával az orosz monarchia rugója is végleg lealkonyodott s a rövid időn belül összeülő alkotmányozó nemzetgyűlés a köztársasági államforma mellett dönt, úgy az orosz görögkeleti egyházban beállott változás állandó maradna, mert köztársasági államfő és egyházfő még az orosz orthodoxia szervezetében is kizárt dolog. Egy olyan óriási vallási társulat pedig, mint az orosz egyház is, fő nélkül nem maradhat.

A konstantinápolyi patriárkátushoz a világpolitikai helyzet s a nemzeti büszkeség nem engedik a csatlakozást. Hogy tehát az állami anarkiához egyházi anarkia ne járuljon, az egyetlen lehető kivezető út, elfogadható megoldási mód — a Rómához való csatlakozás. Visszatérés az Unióhoz! Mivel állami létérdek követeli, hogy a fej nélkül maradt orosz egyház mielőbb főt kapjon, természetes, ha maga az orosz kormány veszi kezébe s tárgyalja a fontos kérdést. Amire különben a multban már többször megkísérelt Unió története megfelelő példákat tüntet föl.

Állambölcséleti szempontból is mérlegelve a kérdést, természetesen, sőt élet-szükségletnek mondható az orosz kormány ilyen törekvése. Aminthogy első apostoli királyunk, Szent István ama választása is, hogy nem a keleti, hanem a nyugati egy-

házhoz, Rómához fordult az ujonnan megtért magyar nemzet befogadásáért, nemcsak a mélységes vallási buzgóság, de állampolitikai bölcsességének is cselekménye volt. A nagy orosz átalakulás szükség szerű következménye tehát a tervezett Unió.

Nincs semmi kétség, hogy az elhagyott anya a római egyház örömmel fogadja visszatérő gyermekeit. — Az egyház nagy pápáinak, köztük a lángelkű XIII. Leónak törekvésire tenné fel a koronát ez az egyesülés. — Még emlékeztünkben él az a szózat melyel a nagy XIII. Leó egyesülésre hívta fel az orosz, egyáltalán a görögkeleti egyházat. — Am akkor az adott viszonyok a cári hatalomféltség és elfogultság megakadályozták az egyesülést. Ez az akadály a cárizmus bukásával megszűnt. Ha megvan az akarat és őszinte szándék, a nagy mű megalkotásának mi sem áll útjában. Az akarás komolysága, az egyház dogmái előtt való meghajlást megkönnyíti. A ritus és egyházi fegyelem kérdése nem lehet akadály, amint hogy a görögkatholikus unióban sem az. Csupán az akaráson és a szándék őszinteségén fordul meg minden. Az eddigi egyesülési törekvések meghiusulásának oka rendszerint ezen őszinteség hiányában kereshető.

A császárokat és ortodox püspököket

A háború harmadik évében.

Már három éve hull annyi tengernyi vér;
S egy világ sóhajta: Uram! miér...

[miér]...

De mindhiába sóhaj, kesergés, panasz!
Bezárt sirbölt az ég, honnan nem jó vigasz.
A kérdezőkre bizza a feleletet:
Az elfeledt Isten tart most ítéletet.

Ha most a multba vissza... visszánéz

[szemünk;

Van rá okunk, oh van, méltán kesergenünk;
Bachus, Vénus sarja volt e nemzedék;
Mely élt tombolva épügy, ahogy nemzedék.
Erköls nem, csak a gyönyör, a kéj

[kellett,

Az erköls Istene tart most ítéletet.

A költészet szent célját megtagadva

Kerítőnek állt be e sátni hadba, —
S mit éhbérért dalolt e lebug-dalokba'
A pokol minden csalétkét eldohogta...
S most e dalokra... ágyuszó a felelet,
A szerafok Ura tart most ítéletet.

A művészet, mely az eget járta szárnyán,
Annak dicsét gyakran le földünkre hozván;
Mióta szent berkit a posvány megálta:
A testet festi, vést... merítve bűnbé,

A lelket, melytől oly gyakran nyert

[ihletet]...

Az örökség Isten tart most ítéletet.

Most egy Isten van csupán: a pénz...
[a Mammon!]

Őt imádja a világ ma minden halmon
És bérctelön és zordon bányák mélyiben
Ezért küzd, fárad, izzad; ezért nem pihen;
Ezért gázol át sok-sok hullahegy felett;
Most az egy igaz Isten tart most ítéletet.

A tudomány, haj! azúrpalástba bujva
Fönnkérdek: hogy már égit ér az útja,
S trónjáról letaszítva a régi Istent;
A vesztett édent megszerzi újra ittlen:
Legyőzi a halált s ad örökéletet;
Az egy örök Isten tart most ítéletet.

A pompás csarnokok, színház, a sok putik,
Hol selyem, gyémánt ragyog, vagy rongy

[megbuvik,

Mind egy célt szolgált: elfeledtetni Istent
S gunyt szórni rá, ki merész megvallni

[ittlent]...

Sőt káromolni illő imádság helyett...

A boszuló Isten tart most ítéletet.

Ó nemzedék! hiába kérsz s esdel vigaszt:
Mig hazugság itt az ur s irtja az igazt;
Mig a feslett élvágy füstölt arccal vigyorg;

S becstelen gög nézi le a tisztos nyomort,
Mig őszinte bánat nem tépi szivedet,
Az igazságos Isten tart most ítéletet.

Az a kevés igaz, — mint egykor akikért
Ábrahámnak az Ur kegyelmezést ígért,
Hiába esd, hisz számuk most is oly kevés...
És sorsuk a tömegtől most is csak

[megvetés,

Mig ittlen tombol pénz-élvágy, gög,

[gyűlölet,

A seregek Ura tart itt ítéletet.

Óh nemzedék, kinek hős apái hajdan
Keresztet a keresztért vívtak száz csatát
És bár forogtok ezernyi vészben, bajban;
Megtudták védni mindig hittel a hazát;
S mert főt nem hajtottak semmi bálvány

[elött:]

Adott nekik az Ur győzelmes, szent erőt.

Óh nemzedék! térj Istenedhez vissza;
Küzdj le magadban minden bűnös

[szenvedélyt,

S meglásd a föld véred nem sokáig issza,
Mert a mindenható Isten küld majd segélyt;
S jön új szivárvány s összeköt földet, eget;
S leszál rajt' hozzánk: a várt béke s szeretet.

Fajfarkas.

nem egyszer s nem annyira az akarat őszintesége s az igazság szeretete mint a politikai szükség vezette uniós szándékukban, hogy birodalmukat a végromlástól megmentsék. Iskolapéldáit szolgáltatja ennek a nyugati császárság történelme. Palevszky Mihályok szorultságukban csupán eszközül használták föl önző hatalmi céljaikra az egyesülés szent eszméjét. Két-színű, minden őszinteséget nélkülöző, önző politikájuk végül is a török imperializmus igája alá került s végromlást hozott birodalmukra.

A nagy orosz birodalomban végbe ment átalakulás következtében az állam hajója is körülbelül hasonló zátonyra jutott. A felbomlás örvényének szélén áll. Kényszerhelyzetben van s hogy létét megmentsé, vezető államfő mellett az egyháznak is főre, kormányzóra van szüksége. De internis praeter non judicat. Nem kutatjuk, sőt felteszszük, hogy a kényszerűség mellett az igazság megismerése és szeretete vezeti az orosz nép sorsának jelenlegi intézőit, midőn Péter sziklájához akarják kötni megíngott állami és egyházi életük hajóját. A római apostoli Szentszék ezt a súlyedező hajót is, mint már annyit a századok folyamán biztos révbe segíti s kalauza lesz olyan fejlődésének, milyent a cári imperializmus és caesaropapizmus fénykorában sem ígérhetett.

A nagy Oroszország az igazi kultura és civilizáció kapuja előtt áll. Ha akarása konok és fentartásnélküli, a haladásnak nem is sejtett perspektívái tárulnak fel előtte. Be kell lépnie a kapun s az Unió megtörtént. A cári Oroszország önző imperializmusával halálos ellenségünk volt. Az új Oroszország jelenlegi vezetői átvették a gyűlölködő örökséget. Még tartják az ellenségeskedést. De minden reménységünk meg van, hogy az uniált, egyesült legújabb Oroszország már nem mint ellenség áll határainkon, hanem mint ugyanazon hitnek és egyháznak őszinte híve testvért lát bennünk s az ellenségeskedés érzése a testvéri szeretet tüzeiben olvad föl s megértő szövetségesünké lesz, mint aki már ugyanazon hajón evez a nagy végcél — a földi boldogulás és örökűdv biztos kikötője — felé. Lehet-e reményünk, hogy hazai görögkeleti testvéreink is követik a példát s görögkeleti festvéreink szerint cselekedve, ők is megváltják a jegyet a hajóra. Ez a jegy az unió jegye Péter hajójához. Nem többé, csak akarásba és őszinte szándékba kerül.

Feszült érdeklődéssel várjuk mit hoz Szepticki érsek római útja. Vajha a béke útja a nagy Unióhoz is elvezetné ellenségeinket. Ez az unió nagyban megkönnyítené a megegyezést a népek tartós békéjének megalapozásához. Ennek az uniónak a világpolitika és az emberiség általános nagy szempontjaiból is korszakokra kiható a jelentősége. Jöjjenek csak ellenségeink, hogy az unióban emberek és testvérek lehessenek végre. Ez legfőbb vágya nemcsak minden hithű katolikusnak, de a béke minden igaz barátjának is.

HIVATALOS RÉSZ.

Pályázat. A magyarszombathelyi osztálytanítói állásra (III—VI. osztály) helyettesít keresek a f. tanévre, illetménye havonként 100 korona, 240 kor. lakbér. Állás szept. 3-án elfoglalandó. Kérvények aug. 31-ig címrekre küldendők 40 fill. válaszbélyeggel. Zágorhidi Czigány Gyula pléb.

Pályázat. A sáskai róm. kath. kántortanítói állásra f. é. szept. 3-án délelőtt 10 órára pályázat hirdetettik. Jövedelme: szabályszerű lakás, gazdasági épületekkel, 2¹/₂ hold kert és kapáló, 3/4 hold szántóföld, temetőkapálás, értéke 130 kor. Párgabona: rozs és buza, 3 öl tűzifa, 1 szekér szén, ért. 350 K; legeltetési jog, szolgáltatások értéke 50 K, párbér és ismételt iskoláért 110 K, stóla és misék után 50 K, államsegély 339 K, összesen 1039 K és korpótlék mint államsegély. Tankötelesek száma 65. Kötelesség: rendszabályok szerint. Állás elfoglalandó szept. 9-én. Okmányok másolata szept. 1-ig a plébánia-hivatalhoz Zalahalápra (u. p. Tapolcra) nyújtandók be. Csak férfi tanító pályázhat. Személyes megjelenés kívántatik.

Pályázat. A horvátuti r. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: Lakás a szükséges melléképületekkel, ezer öl belsőség, 2000 öl szántóföld, melyet a község munkál: páronként (150—200) negyedmértő rozs és 80 fillér, különböző cimeken 500 K, 4 öl tűzifa. Az összes járandóságok 800 K-ban értékeltetvén, a többi államsegély. Pályázatok szeptember 5-ig Somogyásmonba (plébánia) küldendők. Választás szeptember 8.

Pályázat. Lókut (Veszprém.) r. kath. isksz. osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Törvényes fizetés, egyszobás lakás és lakáspótlék, kertiletmény. Kötelessége díjlevél szerint. Nők is pályázhatnak. Kántorságban jártasak előnyben részesülnek. Választás szeptember 9. Az állás nyomban elfoglalandó. Plébánia-hivatal Lókut (Zirc.)

Pályázat. A karádi (Somogy.) öt tanerős róm. kath. elemi iskolánál, egy példás tanítójának hős halála következtében megüresedett tanítói állásra pályázat hirdetettik. Javadalmazása: községtől havi 50 korona, államsegélyből havi 50 korona. Egyszobás lakás butor-, fűtés-, tisztogatással és 120 kor. lakbérpótlék, vagy a helyi viszonyoknak megfelelő lakbér. 20 korona kertiletmény. Pályázhatnak férfi és nőtanítók, ny. tanítók és IV. éves képezdek, azonban ez utóbbi három csak ideiglenesen alkalmaztatik. — Kántoriakban jártas előnyben részesül. Kötelessége: a „Gondviselés” egyesületbe belépni, a többi díjlevél szerint. Tannyelv magyar. Pályázati határidő szept. hó 15. Iskolaszék.

Veszprémmegyházmegyei r. kath. tanítók ruhabezserzési segélyének kiutalása.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur az 1917. évi 1870. M. E. számú rendelet alapján a veszprémi egyházmegyei elemi iskolai tanítók részére 500—500 korona ruházat beszerzési segélyt utalt ki a következő adóhivataloknál:

A veszprémi adóhivatalnál 1917. évi 76986. szám alatti Rendler Mátyás és Szidemann Ilona ösi, Somagyi József ösküi, Mráz Ambrus és Saáry Joanna peremartoni, Szakács Imre és Szakácsné Boór Erzsébet szentgáli, Spöcs Sándor szentkirályszabadjai, Mundy Lajos és Gyurkovics István várpálotai, Gyurkovicsné Winkler Leontine várpálotai, Takács Imre vörösbényi, Steierlein Katalin és Pinter Mihály bándi, Szekeres Sándor márkói, Stangl Sándor, Jáhny József és Gombás Sándor városi, Rusznyák Ferenc hajmáskéri, Klemencz Géza sólyi, dr. Kovács Miklós berhidai, Kirckeszter József és Molnár Gizella gyulai-rátói, Ipsits István nemesvámosi, Kropf Ferenc veszprémlászi, Varga Mária menchshelyi, Kemény György vöröstói, Stumpf Antal, Grábler Rezső és Szigeti Gyula tótvázsonyi, Jámor István nagyhidegkuti, Lohonyay Géza urkúti, Sorédi József, Polonyi György, Gaál Sándor, Kocsy József, Gubicza Lajos, Szanyi István, Frankó Antal, Huber János és Josa Ernő veszprémi el. isk. tanítók részére.

Gimnáziumi tájékoztató 1917—1918-ra.

A veszprémi r. kath. főgimnáziumban a **javító és különbözeti vizsgák aug. 30-án, a pótló és magánvizsgálatok aug. 30. (írásb.), és 31-én (szób.)** tartatnak meg. Minden vizsgázó tanuló köteles aug. 30-án reggel 8 és 9 óra közt az intézeti igazgatónál személyesen jelentkezni és okmányait (előző tanévi és születési bizonyítványát, — a magántanulók azonkívül a végzett nyelvi olvasmányok kimutatását és az illető oktatója által az előkészítés módjáról és tartamáról kiállított nyilatkozatot) bemutatni.

A tanuló felvétele (az igazgatónál) és beíratása (az ill. osztályfőnökénél) szept. 1., 3., 4-én történik, délelőttönként 9—12 óráig. A felvétele a tanuló személyesen és szállóba vagy gyámja, vagy ezek megbízottja kíséretében tartozik megjelenni, felvételi okmányait u. m. előző tanévi

bizonyítványát, keresztlevét és újraoltási bizonyítványát bemutatni és a felvételi díjat (9 K 80 f.) valamint az I. félévi tandíjat (20 kor.) lefizetni végül osztályfőnökénél jelentkezni.

A közlebbi tudnivalókat a gimnázium kapujára kifüggesztett hirdetmény fogja közölni.

A szállásadók figyelmébe! A gimn. tanulók szállásadói az igazgatóságnál a tanév elején igazolványt fognak kapni. Ilyen igazolvány nélkül gimn. tanulót szálláson tartani nem lehet.

Dr. Rainprecht Antal.

Hosszu vajadás után végre e hét elején a kormány megoldotta a főispáni kérdést és megjelent a várva-várt királyi kézirat, mely tudtul adta, hogy Veszprém vármegye főispánja dr. Rainprecht Antal lett.

A döntésig több név volt forgalomban s a közönség rokonszenve különösen kegyeibe vett ezek közül egyet. A közönség ugy gondolja, hogy ha ennek a névnek birtokosa jutott volna a főispáni székbe, meghozta volna nekünk az öreg kor kiforrottságát és higgadtságot s úgy ítélte, hogy ez a rangemelés egy közbecsülésben, ritka önállósággal és hozzáférhetlenséggel betöltött életpálya poétikus, gyönyörű befecskéje lett volna.

A kinevezés úgy döntött, hogy a kor tekintélye helyett kaptuk a fiatalág ragyogását és elevenségét. Főispánunk dr. Rainprecht Antal lett, aki fiatalon, 36 éves korában érte el ezt a magas polcot.

Nem tagadjuk, sőt meg kell állapítanunk, hogy az ő kinevezése is osztatlan, általánosnak nevezhető tetszéssel találkozott. A közönség bizalommal vette a főispáni székbe való meghívását, nagy várakozással néz működése elé s reméli, hogy kiváló alkotásokban fog emléket állítani nevének.

Erre a reménykedésre feljogosítják a közönséget az új főispán kiváló képzettsége, rendkívüli agilitása s szeretetreméltó egyéni tulajdonságai. Mint adjuk, két diplomája van, ügyvédi és gazdasági. Ezenfelül a vele való egyéni érintkezésből azt a benyomást meríthetjük, hogy széles közgazdasági és ismeretekkel és olvasottsággal rendelkezik. Végül filozófiai temperamentumos, mélyen értő és fényesen interpretáló zenész, a zongorának szakavatott kultiválója. Szóval, amint mondják „európai” műveltségű ember, én azt mondom, hogy a mi szokott mértékünket nagyon meghaladó, művelt és rokonszenves magyar.

Nagyon természetes, hogy ilyen egyéni dispoziciók mellett az új főispánnal való érintkezést a legnagyobb fesztelenség és a legteljesebb közvetlenség fogják jellemezni s ami a legfontosabb ebben részük lesz a legigénytelenebbeknek, a nép gyermekeinek is. Az ő életismerete nem fog félni a kevésbé iskolázottakkal való érintkezés döbögésétől és érdességétől a nép minden rétegéből hozzá felható panaszok, kérelmek, kiáltások, leszögezések hangjai összefognak előtte olvadni a nemzeti élet egyrésze, az ő vármegyéje életének harmonizájává.

Széles látókör és agilitása alapján reméljük, hogy fel fogja ismerni és fel fogja karolni a vármegye összes anyagi és szellemi szükségleteit s az azok istápolására hivatott s az ő működése körébe tartozó és vonható szervezeteit.

Meg vagyunk győződve, hogy ebben a működésében fel fogja használni az összes jóra való jellemeket és tehetségeket pártállásra és az ő közvetlen politikai céljaira, vagy feladataira való tekintet nélkül. Nem a stréberké és a csatlósoké lesz a tér, hanem a tehetségeké és keményakaratoké — ezeknek Veszprém nincsen hiányai — a közérdek és a megyei szellemi és anyagi szükségletek szolgálatában. A magyar élet egyik nagy betegsége, mely az értékek fel nem ismerésében, sőt könnyelmű, büns eltaposásában, eltiprásában áll s mely betegség, különösen Veszprémben, az évtizedek óta uralkodó, szűk látókörű s hihetetlenül tartalmatlan rendszer folytán valósággal dühöng: gyógyítólag fog hatni.

Midőn tehát az új főispán az ő nagyrahivatottságba vetett hitünk által buzdítottva, székfoglalója alkalmából üdvözlőjük, kívánjuk, hogy adjon az Isten neki erőt, kitartást, bölcsességet, jósságot, hogy nagy feladatait maga és a vármegye dicsőségére minél tökéletesebben betölthesse. — s a vármegye történetében maradandó emléket állítson magának.

Rainprecht Antal dr. 1881. július 24-én született Naálon, Fejérmegyében, tekintélyes nemesi családból. Atyja Rainprecht Antal országos nevű gazda, a veszprémi püspökség uradalmi kormányzója volt. Középiskolai tanulmányait Kalocsán és Veszprémben végezte, ezek elvégzése után jogi pályára lépett.

Jogi tanulmányainak befejezése után 1904. és 1905. években a Magyarországi gazdasági akadémiát hallgatta végig és itt a főiskolai tanulmányoknak jeles sikerrel történt elvégzése után akadémiai oklevelet szerzett. Ekkor mint püspöki kormányzóási titkár a veszprémi püspökség szolgálatában állott. Már püspöki uradalmi titkár korában részt vett a Veszprémi Kötőszővőgyár alapításán s ettől kezdve jelentős közgazdasági tevékenységet fejtett ki. Szervezte és megalapította csakhamar a veszprémi Közgazdasági Bankot, a melynek vezérigazgatója lett. Részt vett továbbá a Veszprémi Faipar részvénytársaság megalapításában. Pár hónappal ezelőtt, alig hogy újra munkához foghatott, megalapította a Veszprémi Talajművelő részvénytársaságot. De nem csak közgazdasági téren munkálkodott, hanem részt vett a vármegye közéletében és a fölszínre került társadalmi mozgalmakban és a politikai életben is.

A háború kitörése után harctéri katonai szolgálatra kitérített és már 1914. november havában ott volt az akkori rettenetes kárpáti küzdelmekben s összesen husz hónapot töltött előbb az orosz fronton, majd pedig az erdélyi harctéren, ahol 1916. szeptember 29-én a Szászrégen előtti Görényzentimrénél lefolytatott sikerteljes ütközetekben három golyótól találva megsebesült, melyek egyike őt egyszer s mindenkoron harctéri szolgálatra alkalmatlanná tette.

Kinevezett főispánunk székfoglalója f. hó 29-én lesz, melyre a vármegyei hivatalos lapban a következő meghívó jelent meg:

Felkértem a törvényhatósági bizottság t. tagjait, hogy vármegyénk főispánjának: dr. Rainprecht Antalnak hivatalos beiktatása céljából Veszprémben, 1917. évi augusztus hó 29. napján délieltől 10 és fél órákor a vármegyei székházban tartandó rendkívüli közgyűlésen megjelenni szíveskedjenek.

Veszprém, 1917. évi augusztus hó 21. Alispáni szék üres: Dr. Bibó Károly s. k., vármegyei főjegyző.

A beiktatási ünnepély sorrendje: 1. Déleltől 9 és fél órákor ünnepélyes „Veni Sancte” a székesegyházban. Összejövetel a vármegyei székházban, rossz idő esetén a templomban. — 2. 10 és fél órákor törvényhatósági rendkívüli közgyűlés és a főispán ur hivatalos beiktatása. 3. Rendkívüli közgyűlés után főispán ur a küldöttségeket fogadja.

Alispánjelölő értekezlet. Értesülésünk szerint a főispáni beiktatás napján, f. hó 29-én déli 12 órákor alispánjelölő értekezlet lesz a városi színházban. Nem tudjuk, kit jelöl majd a formailag is megtartott értekezlet, az ott kifejezésre jutó állásfoglalásnak nem prejudikálhatunk, de távol is álltunk. Mindazonáltal nem hallgathatjuk el, amit oly sok oldalról hallunk. Ugy tudjuk u. i., hogy a közhangulat jelöltje Kerényi Andor központi főszolgabíró.

Örömmel közöljük e hirt, hisz a központi főbíró tisztelőinek nagy serege régi vágyának megtestesülését üdvözi ebben a jelölésben s mikor őt, mint a vármegye és a város tekintélyes tényezőinek jelöltjét említjük, csak hangot adunk annak a spontán óhajnak, amely néhai Véghegyi Kálmán halála után szinte egyhanguan Kerényi Andort kívánta az alispáni székből látni. Spontának mondjuk ezt a közönyt, talán nem is egészen helyesen. Csak annyiban spontán, amennyiben nem korteskedés szülte, de másrészt akarva nem akarva osztani kénytelen benne mindenki, aki Kerényi főbíró, kiváló egyéniséget s immáron 30 éves közszolgálati tevékenységet ismer. 1888. júliusában lép a vármegye szolgálatába, 5 évig Pápan mint szolgabíró, 15 évig Veszprémben mint aranykék öltöny s közel 10 éve mint főszolgabíró működik s érdemelte ki lelkiismeretes munkáját, szeretetreméltó magatartásával egy a közönség mint tisztviselőtársainak szeretetét, bizalmát. Sokat csepejtünk közigazgatásunkat, a minden megakasztó bürokratizmust: hát Kerényi főbíró közigazgatási tevékenységéről visszapattannak az ilyen keservek, s — bár mintaképe a lelkiismeretes hivatalnoknak, — soha nem tévesztette szem elől hivatalos működésében, az ezer paragrafus és rendelet útvesztőjében sem a gyakorlati

élet szükségleteit, a közönség érdekét. Nem rideg formák, kimértés, hanem az ezer nyomorúságtól zaklatott közönség érdekének istápolása, előzenyesség, lekötélező szívélies bánásmód, nagygyal és kicsinytel szemben egykép tanúsított szolgálatkészség Kerényi főbíró közigazgatási tevékenységének jellemvonásai. És ha hivatali érdemeihez, a harmincéves lelkiismeretes közszolgálatához hozzavesszük Kerényi főbírókat mint magánembernek szeretetreméltóságát, azt a nagybecsűséget és szeretetet, mely őt a társaságban övezi, megértjük és szerencsésnek tartjuk a vármegye közéletén, hogy a közönyt őt kívánja Veszprém vármegye alispánjának.

Az alispáni szék másik jelöltjén Bibó Károly, vármegyei főjegyzőt emlegetik, aki a háború alatt óriási mértékben felgyülemlett közigazgatási munkát kiváló pontossággal, szakértelemmel és közmegelegedésre végezte. Köszolgálati tevékenységének ideje azonban kisebb, mint Kerényi Andoré.

A közigazgatási bizottság ülése.

A f. hó 10-én tartott közigazgatási bizottsági ülésén a vármegye életéről a jelentések a közönséget érdeklőnek a következő képet nyújtják.

Közegészségügy.

A közegészségi állapotok a vármegye területén általában kielégítőek voltak. Hevenyfertőző betegség járványosan nem lépett fel, bár szörványos eseteinek száma nagyobb volt mint a múlt hónapban. Nevezetesen az enyingi járás Garaspusztáján idegen megyebeli mezőgazdasági munkások között több vérhas eset fordult elő, valamint Szunyog-pusztán vérhasban egy hadifogoly meghalt. A devcséri járás csöglei körzetéből több gyomor és bélihurut esetet jelentettek be, aminek oka főként abban van, hogy a rendkívüli hőségben különösen a Marczal vidékén a munkásnép pocsolókból szennyezett vizet iszik. A hevenyfertőző betegségek szörványos esetei ezek voltak: kanyaró 27, vörheny 21, hasiagymáz 9, hörkhurát 7, fültülmirigylob 7, diftériusz 15 esetben. — A kór-házak általában telve voltak. Bennük sem a betegek kezelése sem azok ellátása tekintetében panasz nem merült fel. A múlt hónapban 7 ön- és közveszélyes örüllet vétetett fel a tisztí főorvos az állami tébolydába. A statisztika azt a szomorú képet mutatja, hogy a dúló háború a legszerencsétlenebb betegek számát is nagyban növeli. A tuberkulózis ellen a védekezés hatatosabb módon megindult. Az orvosi személyzetben változás nem történt. A veszprémi Ackermann Gyuláné személyjogi gyógyszerárt Földes Lajos gyógyszerész vette ki bérbe.

Adóügy.

Az 1917. évi adókievetés amennyiben a nagymértvű személyzethiány engedi, folyamatban van. — A múlt hónapban behajthatatlanság és elemi kár címén törlés nem fordult elő. Adófizetési halasztást valamint ideiglenes házádo mentességet sem engedélyeztek. — A **hadmentességi adó** kivetési összege 194235 kor. 35 fill., a múlt hó végéig befolyt 1721 kor., a hátralék a megállapított tartozás 99.2 %-a. — **Egyenes adókból** június végéig megállapítottak 2,975,485 kor. tartozást. Ebből július végéig lefizettek 1,185,094 K-t, a be nem folyt tartozás az egész kivetésnek 60.17 %-a. A múlt év hasonló hónapjával szemben a befizetés 73.220 kor. többet mutat fel. — Az állami jövedékből és egyéb közadók módjára behajtandó tartozásokból a következő összegek folytak be: iparkamarai illetékből 1048 kor., tanítói nyugdíjból 1248 kor. egyenértékű adóból 1133 kor., bélyeg- és jogilletékből 47.641 kor., bor és husfogasztási adóból 18.509 kor., italmérési illetékből 9.738 kor., szeszdó és szeszdópótlékból 40.099 kor., dohányjövédékből 186.012 korona.

Közigazdaság.

Július hónapban a közigazdasági helyzet az előző hónapéhoz viszonyítva valamelyes javulást mutat. Ambár a kedvezővé vált csapadékosabb időjárás július végén ismét rekkenő hőség váltotta fel. A cséplés akadálytalanul folyik, az őszi megkeletés termést adnak, a buza és roza szemminősége kitűnő. A kapások a július hó első felében bekövetkezett esőre sokat javultak, viszont a hó végén uralkodott szárazság visszavetette őket, különösen áll ez a burgonyára. — A takarmány tekintettel a nagy szárazságra, sok gondot okoz a gazdáknak. — A tavaszi állatösszeírás szerint a

vármegye állatállománya oly gyarapodást mutat, amely a háborús állapotot tekintve, meglepően szépnek mondható. A szarvasmarhánál 8 1/2%, a lónál 14%, a sertésnél 10%, a juhánál 11% emelkedés mutatkozik, úgy hogy a lóállományt kivéve a vármegye állatállománya körülbelül ugyanaz, mint az 1914. évben. Csak a ló képez kivételt, mert ennél az 1916. évi 6400 db csökkenéssel szemben a folyó évben csak 2100 db emelkedés mutatkozik. Az állatlétszám emelkedésének oka nemcsak a 3 évesnél fiatalabb üszök és hasas tehének levágási tilalmában, hanem a magas állattarokban is keresendő, mely arra ösztökélte a gazdákat, hogy haszonállatokat neveljenek.

Közutak.

A lefolyt utbiztosi jelentések és az állam-építészeti hivatal közvetlen tapasztalása alapján a trvhatósági utak a csekély fedőanyaggal való ellátás mellett is elég jól szolgáltak a közúti forgalmat. — Egyes utvonalak javítására ott hol munkaerő és elegendő igazfogat hiánya miatt az előírt törtkőnek termelése és szállítása nehézségekbe ütközött az uthoz közelfekvő helyeken bányakavicsot termeltek. — A pápa—jánosházi trvhatósági közút 1-től 3. kmig terjedő nagyforgalmu utszakakaszán a bazaltkő lehengetésére a trvhatósági gőzhengerrel e hó folyamán megkezdtek. — A zirci járásban néhány faateresznek és a cseszneki nagy fahidnak vasbeton szerkezettel való kicserélését a kereskedelmi miniszter nem engedélyezte. — Utrendőri kihágás két ízben fordult elő.

Állategészségügy.

A hásonos háziállatok egészségi állapota nem volt kedvező a múlt hónapban. 12 községben fellépett a ragadós száj- és körömfájás, 2 esetben a vesztésig, három esetben a sertéspestis és egy esetben a rüh. A vesztett eb egy gyermeket megmárt. Budapesire a Pasteur-intézetbe szállították. Mindezen betegségek az állatvásárokról mindössze egy esetben hatottak korlátozólag. Az alábbiakban a tavaszi állatösszeírás eredményét közöljük. A zárjelben levő adatok a múlt év állapotát mutatják az ideivel szemben: szarvasmarha 113.087 (103.603) szaporulat 9479 db, sertés 147.353 (135.814) szaporulat 11.539 db, ló 17.477 (15.714) szaporulat 1758 db, juh 66.821 (60.065) szaporulat 6756 db, szamar 295 (359) hiány 64 db, őszvér 7 (11) hiány 4 db, kecske 1528 (1095) szaporulat 433 darab. A kecskék szaporodása a tejhiánnyal van összefüggésben.

Fogház.

A veszprémi ügyészség mellett felállított fogházban a múlt havi létszám 70 volt, ezek közül különböző címenek elmaradt 24, úgy hogy július végén a foglyok száma negyvenhatra apadt. Jog-érvényesen elítéltek 15 férfit és ugyanannyi nőt, itéletlen vizsgálati foglyon 16, és pedig 7 férfi és 9 nő. A letartóztatottak az elmúlt hónapban 817 és fél munkanapot dolgoztak. Fegyelmi eset sem a fogházőröknél sem a letartóztatottaknál nem fordult elő.

Beiratások a helybeli zárdákban.

Angolkisasszonyok. Az elemi és polgári iskolában a javító- és felvételi vizsgálatok augusztus 31-én lesznek. Az iskolai beiratások mindkét intézetben szeptember 1. és 3-án. — A tanítónőképző-intézetben a felvételi-, javító- és különbözeti osztály- és osztályképesítő vizsgálatokat szeptember 4-én tartják; a beiratások hivatalos napja szept. 5-ike.

Az irtalmas nővérek elemi iskoláiban. A beiratások szeptember 1—6-ig tartanak. Az előadásokat szept. 10-én kezdik. A polgári leányiskola bejáró növendékei szept. 6. és 7-én iratkoznak, míg a bentlakó növendékek 10. és 11-én. Szept. 12-én megtartott Veni Sancte után a polgári iskolában is megkezdődnek az előadások.

A kereskedelmi és polgári fiúiskolából.

A veszprémi állami felső keresk. iskolában a pótló- és javító vizsgálatok augusztus hó 31-én d. e. 8 órákor kezdődnek, a beiratások pedig szeptember hó 1-én, 3-án és 4. napján tartatnak meg déleltől 8—12-ig és pedig 1-én az alsó, 3-án a középső és 4-én d. e. a felső osztályu tanulók részére. A beiratási díj 10 K, a tandíj 100 K, mely négy egyenlő részletben is fizethető. Beiratásnál a 10 K-n kívül a tandíjnak legalább negyedrésze fizetendő. A tanév elején tartandó magánvizsgálatok írásbeli része szeptember hó 10 és 11-én, a szóbeli 12-én tartatik meg.

A női kereskedelmi szaktanfolyamon a beiratás szept. 6-án és 7-én d. u. 3 órákor veszi kez-

detét, a tanítás 10-én d. u. 3 órakor kezdődik. A beíratási díj 10 K, tandíj 120 K, mely utóbbi fél vagy negyedévenként kivételesen havonként előre fizethető.

A polgári fiúiskolában a javító és pótló vizsgálatok, ugyancsak a tantervkülönbözteti és felvételi vizsgálatok aug. hó 30-án és 31-én reggel 8 órakor kezdődnek. A beíratások szeptember 1. 3. 4. és 5. napjain tartanak meg d. u. 3—6-ig, és pedig 1-én az I., 3-án a II., 4-én a III., 5-én a IV. osztályú tanulók részére. Beíratási díj 5 K és tandíj 10 K, mely utóbbi két részletben is fizethető.

Mindhárom intézet tanulói a beíratkozáshoz utolsó iskolai bizonyítványukat, születési bizonyítványukat és az iskolába először beíratkozók újraelöltési bizonyítványukat tartoznak magukkal hozni. A beíratások az összes tanulók részére a felső keresk. iskola jelenlegi ideiglenes helyiségében tartatnak meg.

H I R E K.

— **Püspökünk eskütétele és felszentelése.** Új püspökünk szent István napján Budapesten letette a király kezébe a hivatalos esküt. — Ugy értesültünk, hogy az eddigi megállapodások szerint felszentelése szeptember 23-án lesz Budapesten az egyetemi templomban. A szentelés szertartását Csernoch János hercegprímás végzi, aki mellett mint együttes szentelők Majláth Gusztáv erdélyi megyéspüspök és Kránitz Kálmán veszprémi felsz. püspök működnek. — A püspöki székhely aug. 4-én, a székesgyház felszentelésének évfordulóján tartja meg.

— **Dr. Rott Nándor Veszprémben.** Rott Nándor kinevezett megyéspüspök kedden este leendő székvárosába érkezett. Szerdán délelőtt Hanauer A. István dr. a budai szent Imre-kollégium igazgatójának társaságában megtekintette a püspöki székházat, a szeminariumot és a püspöki kormányzósági épületet. A délutáni almádi vónattal Budapestre utazott.

— **Kitüntetés.** A király Ő Felsége dr. Békefi Remig zirczi apátot az első osztályú polgári érdemkeresztel tüntette ki.

— **Az új főispán ünneplése.** Rainprecht Antal dr. főispánná történt kinevezésének híret mindenütt a legnagyobb örömmel fogadták. Bizonyítja ezt az is, hogy a társadalom minden rétege meleg ünneplésben készül részesíteni a főispánt installációja alkalmából. Értesülésünk szerint a különböző társadalmi testületek, körök és egyesületek vezetői elhatározták, hogy az ünneplésnek minél imponzansabb keresztülvitele érdekében hétfőre, a Korona szálloda külön termében — este 7 órakor — értekezletet hívnak egybe, a melyen a kivétel részleteit fogják megbeszélni és megállapítani.

— **Titkári kinevezés.** Dr. Rott Nándor püspök ur öméltsága dr. Weber Pált a budai szent Imre kollégium prefektusát magántitkárává kinevezte. — Utóda a kollégiumban dr. Mester János lesz.

— **Kitüntetés a balatonszabadi gyermekszanatórium létesítéséért.** A király a Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület balatonszabadi hadiárva-gyermekszanatóriumának létesítése alkalmából a gyermekvédelem terén szerzett érdemei elismerésül Koller Sándor udv. tanácsos, nyug. alispánnak, a Zsófia Orsz. Gyermekszanatórium Egyesület kormányzó-elnökének és dr. Óvári Ferenc országgyűlési képviselőnek, az egyesület ügyvezető-elnökének a Ferenc József-rend középkeresztjét adományozta.

— **Tanítónők lelkigyakorlata.** A veszprémi angolkisasszonyok intézete végzett tanítónői részére, évenként lelkigyakorlatot szándékozik tartatni. E lelkigyakorlatok ezidén aug. 28—30 között lesznek Pittzgauser N. Jézus-társasági atya vezetése mellett. Az egész ügynek rendezését a helybeli Mária-kongregáció vállalta magára az angolkisasszonyok közreműködésével. Ebben az évben a tanítónőknél kivül a veszprémi Mária-kongregáció tagjai is részt vesznek. A helybeli kongreganciák a vidékről jövő tanítónőket és tagtársaikát f. hó 27. este félnyolckor kedvesnek ígérkező ünnepség keretében kívánják üdvözölni. Mindazokat, akik ezen az ünnepségen részt kívánnak venni az angolkisasszonyok intézete szívesen látja. Erre a célra külön meghívót nem bocsátottak ki. Az intézet vezetőjét a legnagyobb elismerés illeti ezért a nemes elhatározásért, amely számolva azokkal a

nehézségekkel, melyekkel az életben egyedül álló tanítónőeknek meg kell küzdeni, így iparkodik az intézettől elvárt egykori növendékeinek segítségére lenni. Az ily nemű első lépés sikere már is megvan, mert értesülésünk szerint csütörtök délig negyvenen jelentek csak a vidékről, akikhez még a helybeliek csatlakoznak.

— **Üdvözlés.** A veszprémi ügyvédi kar dr. Csete Antal h. kamarai elnök, a veszprémi ügyvéd szövetség pedig dr. Spitzer József vezetése alatt az ujonnan kinevezett táblabírákat dr. Strausz Sándort, dr. Bajóti Ödönt és Rada Antalt f. hó 22-én testületileg üdvözölte és örömeik, adott kifejezést a felett, hogy a királyi kinevezésben méltó egyének részesültek. Az új táblabírák az üdvözlést köszönettel fogadták, mert ebben is zálogot látják a bíróság és az ügyvédi kar tagjai között fennálló tiszteletnek, jó viszonynak.

— **Tanítók figyelmébe.** Göndör Ferenc kir. s. tanfelügyelő kéri mindazokat a tanító urakat, akik a főispáni installáció alkalmából az új főispánnal tisztelni akarnak, d. e. 9 órakor gyűlkezzenek a kir. tanfelügyelőségben.

— **Felelőtlenek.** Ily cím alatt lapunk f. hó 12-iki számában megjelent vezércikkre dr. Horváth Béla városi főjegyző helyreigazító sorokat küldött be hozzánk, mint olyan, aki e kifejezést előadásában használta. Beszédében vonatkozásban a nagyközönséggel szölt a felelős tanácsról. Innen számazhatott szavaiban bizonyos latitúd. Hozzánk intézett soraiban azt írja, hogy a felelőtlen kifejezés alatt nem a nagy közönséget, hanem azokat értette, akik felelőségre nem vonható helyen, tehát nem sajtóban, vagy nyilvános forumon, terjesztenek lehetetlen híreket. Ilyen értelmezés mellett természetesen e kijelentéshez fűzött következtetések elcsúsznak. Résztünkről csak örülni tudunk, ha cikkünkkel az akkor támadt félreértésnek tisztázásához hozzájárultunk.

— **Halálosvégű vitorlázás.** Szomorú hírt kell e sorokban regisztrálnunk. Szenté Gyula ékszerész és családja bánatát. A kereskedelmi isk. közép osztályába járó Gyula fiuk szerdára virradóra éjjel a Balatonra ment három társával, hogy egy vitorlást kipróbáljanak. A nagy szélben és sötét éjjelen nem látták a hullámok irányát. A vitorlás rosszul fordulva felborult, a mentőcsónak kötele pedig elszakadt. Szenté Gyula aki uszni tudott a csónak megmentésére indult. Az erősen hullámozó víz azonban elkapta s a habokban lelte halálát. Holttestét sok keresés után pénteken délután találták meg a kesergő édes apa nem messze a Buda tava fűrdőjétől. Temetése vasárnap délután lesz Veszprémben. Vízbeült a társaság egy másik tagja is, egy erdélyi származású katona, aki nem tudott uszni. Kettőn úgy maradtak életben, hogy a felborult vitorlásba kapaszkodván a vízben töltött hét órai tartózkodás után végre kimentették őket.

— **A színházi iroda hírei.** A színházi u. n. előszezonnak f. hó 27-én vége lesz, hogy másnap kezdetét vegye az igazi szezon, forró színházi estekkel; részben új szereplőkkel és az évad slágerekkel. Kedden, szerdán és csütörtökön mutatja be társulatunk az utolsó évtized legnagyobb operettjét, Kálmán Imre legszebb muzsikáját a *Csárdás királynő*, új díszletekkel, pazar kiállításban és pompázós toalettekben kerül színre az ujdonság és a zenekar is meg van erősítve. Amikor a színház vezetősége minden anyagi áldozatot meghoz azért, hogy a T. közönség zavartalan műélvezethez jusson kénytelen egyben a közönség áldozatkészségére is támaszkodni. A mérhetetlen drágaságra való tekintettel, a főszezonról kezdődően, a színpártoló egylettől közölt bejelentés nyomán ez uton is értesítjük közönségünket, hogy keddtől kezdve színlapjaink az ülőhelyek árát 20—80 fillérrel nagyobb áron, a páholyokat 3—4 koronával drágábban jelzik. Még ugy is mintegy 36 % -kal olcsóbban árusítjuk jegyeinket, mint a velünk egy ivású városok színházaiban.

A heti műsor a következő kép alakult: vasárnap az elmúlt év Strausz-slágere a *Legénybucsu* kerül színre és lesz egyben Koronay Rozsika bucsuja is, akinek helyében a Csárdás királynőben bemutatkozó Mezey Margitot a debreczeni színház kitűnő primadonnáját sikerült szerződtetni. Hétfőn mutatkozik be az új szende színésznőnk Harmath Zsenny, akit a pozsonyi színházról hódítottunk el s aki nagy nyeresége lesz drámai eszméjének. Első fellépését a magyar színház ujdonságát

Királynőm meghalok érted című dráma ujdonságot választotta ki az igazgatóság. Ebben a kitűnő drámában lép fel az évadban először Fodor Oszkár is, aki Bonuszky szerepét vállalta. Főszereppel részt kérnek az előadás sikeréből Majthényi, Falussy, Krémer. Az első szerepében kedvesek felöltött Vrt Sárka pénteken játszik ismét a *Takarodó káron* drámában; pártnerre Fodor Oszkár lesz. Egy gyönyörű hangú énekesnőnek Németh Irénnek első fellépése szept. 1-én lesz a *Három a kislány* főszerepében.

— **A veszprémi központi szeszfőző** Veszprém város javára a pénzügyminiszter most már véglegesen engedélyezte. A szeszfőző körzetébe Veszprém város, a veszprémi járás összes községei s az enyingi járásból Balatonkenese, Balatonfőkajár, Kungös és Csajág községek és testületei tartoznak. A városi tanács az engedélyező leíratot örömmel vette tudomásul s megbízta a polgármestert, hogy tegye meg az intézkedéseket, hogy a szeszfőző üzemét az 1917—18. termelési évben megkezdje. A város a központi szeszfőzőt egyelőre ideiglenesen a város által megvásárolt Tódeszkő-féle házban fogja berendezni.

— **A molnárak bebetonozása.** Özv. Frick Mihály né malmához vezető úgynevezett molnáraknak bebetonozására nézve a városi mérnöki hivatal megette az előmunkálatokat. Közegészségügyi és közbiztonsági okok készítik e lépésre a hatóságot, mert gyerekek, sőt felnőttek is többször a vízbe estek. A vízjogi kérdések rendezése után megkezdik a munkálatokat.

— **Tűzesetek.** Purgly Pál földbirtokosnak Nagyesztergár községben tartozó Putri-major nevű birtokán Szent István napján este valószínűleg gyújtogatás következtében tűz támadt, amely csaknem az egész évi rozstermet a gépek egy részével együtt elhamvasztotta.

Augusztus 14-én d. u. 4 órakor Szulokon nagy tűz ütött ki. A szárazságban oly gyorsan terjedt, hogy fél óra alatt lángban állott 15 gazda összes melléképületek (dohány-pajta, ólak stb.) Elhamvadt 7 lakóház, az összes szalma, szén, gabona, amely részben csépeletlen volt, idei zöld dohány is, több disznó, néhány marha és sok baromfi. Valószínű gyermekek cigarettázása a tűz keletkezésének oka.

— **Suly László biztosítási és bankirodája** Veszprém, Szabadi-utca 3. Elfogad az *Első Magyar Általános Biztosító Társaság* főképviselőtében élet-, baleset-, járadék-, tűz-, jég- és szavatossági biztosításokat. Takarékpénztári, gyáripari és egyéb részvénytársaság valamint vállalati részvényeket, értékpapírokat, hadikölcsönkötvényeket saját számlára vásárol és forgalmi áron elad. *Osztályosorjegy eladás.*

BORELADÁS. 30—40 hektoliter balatonmelléki ó-bor eladó. Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

WELLNER GYULA
készíti a fogtechnika legremekesebb specialitásait. VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22
Foghuzás • Műfogak • Fogtömés

Színház.

Szombaton és vasárnap mutatta be a színház Kővessy Albertnek a középkori zsidóvilág romantikájából szöött daltjátékát a *Gólem*-et. Az alap gondolat szépsége, amelyen a cselekmény fölépül, a rúttság vagy a szépség, az erő és a gyengeség, a kitaszított nagy lélek a felemelő tisztaszerelm után itt sem tévesztette el hatását. A gólemben, e testileg rút, de lélekben szép műemberben, akit a prágai rabbi agyagból alkotott s a magia titkos erejével életre keltett, emberfeletti erél, de szerelme és szenvedése is nagyobb, mint a közönséges embereké. Majthényi László művésze imponálóan bonitakozott ki a kényes szerepben s a furcsaság és fonság veszedelmes merdélyén biztosan tudott megállani. Az eseten túl tudatlan értelem, a győtrődő majd kitörő szenvedély és a belátásnak, lelki nemességnek e szenvedéllyel vívott megrázó harca és győzelme kitűnő ábrázolóra találtak benne. Nagy jelenete a színpadi szavalló művészet remeke volt. A plasztikus szépség, bájj és gyengédség megtestesítőjeként áll mellette Koronay Rózi Mirjam szerepében.

együttműködésben teljesen érvényesült a mű alap-gondolatának minden szépsége. Kár, hogy Joachim szerepére nincs a társulatnak hozzájuk méltó színésze. Egy afajta szerepkörre alkalmas színész hiánya egyébként a legtöbb előadásban erősen érezhető. Értékes alakítást nyújtott Falussy István a rabbi szerepében. A komikus epizódokban Vida Ius és Várady László hálás közönségre találtak. A zenekar derekas munkát végzett s főleg a hatalmas finálékban jól érvényesült.

Hétfőn Goldfaden Szulamith-ját ültették fel szintén télt ház előtt. Koronkay Rózi és Falussy István nagy énekudása sikerre juttatták a színház vezetőségének ambícióját. Várady László, Krémer és Gulyás komikus vénája is hozzájárult a sikerhez. A zenekarnak színpaddal való zavartalanabb együttműködésre kell még törekednie.

Kedden „Bernát bácsi” került előadásra zsúfolt ház előtt. Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Friedmann és Kottow. Fordította: Kövessy Albert. Az öreg Würzburger Bernát fa-nagykereskedő nagy gazdagsága mellett sem érzi magát boldognak. Ugy gondolja, hogy boldogságát talán második házassággal vissza tudja szerezni, azért elhatározza, hogy egyik alkalmazottjának, Rosenberg prokuristának szép leányát, Málcit feleségül veszi. Ennek azonban a cég egyik utazója, Landshutter udvarol, mindazáltal Málcit hajlandónak mutatkozik feleségül menni Bernát bácsihoz. A kereskedő kisebbik fia, Pál pedig a prokurista másik leányát Selmát szereti. Bernát bácsi Rosenbergekhez megy, hogy megkérje Málcit kezét. Legnagyobb meglepetésére ott találja fiát is, aki akkor mutatkozott be a családnak. Ebből a kettős vitzből félreértések támadtak, a szülők azt hiszik, hogy Bernát bácsi fia számára akarja megkérni Málcit kezét, ugyanezen alkalommal jelenik meg Landshutter is, hogy megtartsa eljegyzését Málcival. Bernát bácsi megkérte Rosenbergtől Málcit kezét s azt meg is kapta, mert Málcinak sem volt ellene kifogása. Bernát bácsi fia szándékáról még semmit sem tud. Otthon a családi tanács mindent elkövet, hogy Bernát bácsi tervét meggyőztse. Bernát bácsi, miután fia közölte vele már tervét, gondolkodik az eseményeken s maga is különösnek találja, hogy ő, aki már nagypapa is, saját fiának legyen a sógora, lemond tervéről s megelégszik azzal, hogy a prokurista kisebbik leányát Pál fia, Málcit pedig régi udvarlója, az utazó vegye feleségül. A darab nem szűkölködik a komikus jelenetekben, mindazáltal híre nagyobb mint értéke. A sikert biztosította Majthényi természetes játéka Bernát bácsi szerepében. Kitűnően játszotta a nagypapa szerepét Gulyás M. Nagy részük volt a siker elérésében Krémer J., Gulyásné, Hevessy M. és Falussy Istvánnak.

Szerdán Rákosi Jenő „A bolond” című drámájára került színre. Vida Ius és Gulyás Menyhért együttese teljesen leköttette figyelmünket. Egyes játékokkal a legnehezebb jeleneteket is könnyedén oldották meg. Részint ennek, részint tudásuknak köszönhető, hogy a mű tartalmas alap-gondolata oly szépen érvényesült. Nagyban hozzájárultak az est sikeréhez Krémer Jenő, Várady László és Falussy István élethű alakításukkal, különösen kiemelendő Krémer, ki mindvégig maga a természetesség volt Dirigó sekrestyéjében.

Csütörtökön a veszpremi Színpártoló Egylet javára rendezett jótékony célú előadás télt ház előtt. Az igazgatóság Bisson „Névtelen asszony” című 5 felvonásos színművét hozta színre. Sok sikert aratott mű ez, mi sokat vártunk s várakozásunkban nem is csalódtunk. A névtelen asszony főszerepe Hevessy Marikának jutott, ki a reál. rótt nehéz feladatot derekasan oldotta meg. Teljesen bele tudta magát élni szerepébe, hiszen tükröztette vissza a két nagy szenvedélyt: a szeretet és gyűlölet küzdelmét. Ugyannyira, hogy a legmeggrázóbb jelenetnél, a törvényszéki tárgyalásnál már egészen vele érzünk s lélekzötünk visszafojtva várjuk az ítélet eredményét, a mely nem lehetett más mint felmentő. S a közönség nem is volt hálátlan vele szembe, a melynek igazán felelhetetlen estét szerzett. Egészen hű volt Falussy alakítása is, aki Fleurid ügyész szerepében szintén mindnyájunk meglepődését vivta ki. Kifogástalanul játszottak még Homokai Gabriella, Krémer, Deák és Gulyás.

Pénteken vídám szórakoztatásban részesítette a rendezőség a közönséget A drótosztól előadásával. Az operettet Léon Viktor írta s Ruttkai György és Mérey Adolf fordították. Zenéjét Lehár Ferenc szerelte. Az ügyes szerepkiosztással előadott darab a közönséget állandó érdeklődésre és jókedvre

hangolta. Gulyás M., aki Pfefferkorn Farkas Lipót hagyományok szerepét játszotta, zajos ovációk központja volt. A komikumot művésziesen tudta minden alkalommal úgy kiszólásával, mint mozdulataival kifejezésre juttatni. Nem csoda, ha a közönség már pusztán megjelenésekor kacagott s a biztos siker reményében hála jeléül tapsolt. Krémer, a gazdag bádögösmester hálás szerepét jól kihasználta. Vida I., a kis töltelény, a naiv Szuska szerepében úgy játékaival, mint táncával a közönség teljes elismerését szerezte meg magának. — Koronkay és Falussy megszokott, természetes játékaikkal gyönyörködtették a közönséget. A siker mindvégig nagy és egyértelmű volt és ebben alap-része volt a karnagy temperamentumos vezetésének is.

Anyakönyvi kivonat.

Születés

Gelencsér János házicseléd és Simon Mária leánya Erzsébet r. kath. — Csete Sándor szabóiparos és Horváth Emilia Jolán leánya Lujza Ilona r. kath. Lendvai Gizella kőborcigányó leánya Ilona r. kath.

Halálozás.

Steinbach Márton József r. kath. 5 éves. — Szalai Jánosné Huszár Anna napszámosnő r. kath. 22 éves. — Szakács Erzsébet Karolina r. kath. 11 hónapos. — Velti Ferenc magánzó r. kath. 70 éves. Szabó Ferenc r. kath. 1 hónapos. — Lendvai Ilona r. kath. 2 hónapos.

Házasság.

Fejes József kőművessegéd ev. és Feitinger Mária varrónő r. kath.

Több ezer

kéve elsőrendű nád eladó Balatonkenesén Uray Kálmánnál.

Divatértéskítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű Hölgyrendelőimet, hogy a legelegánsabb őszi és téli kosztümöket, télikabátokat tartalmazó

Divatlapok

megérkeztek. Nálam kaphatók a legfinomabb kék és fekete kosztümök és télikabát-szővegek, legfinomabb selyembéléssek, és minden egyéb hozzávaló kellékek.

Szíveskedjenek a mélyentisztított Hölgyek rendeléseiket idejekorán elintézni, hogy a nagy munkahiány miatt ezek kellő időben elkészíthetők legyenek.

Kizárólag nálam készülnek a legelegánsabb

Kosztümök, felöltők és téli kabátok

selyem, bársony és egyéb kellékekből, sikkes szabás és finom kiállításban. — Hölgyek által hozott szövegek kifogástalanul elkészíttetnek.

Szíves rendeléseiket várva, teljes tisztelettel

PAÁL LAJOS

női szabó.

volt budapesti elsőrendű szabász legnagyobb női divatterme

VESZPRÉM, Kossuth Lajos-utca 12.

Tanuló- és varróleányok jó fizetéssel felvétetnek.

FASZENET a vevő zsákjaiban legfeljebb 20 m/m.-át egy vevőnek egyszerre szállít, ugyanott kubikos és házi TALICSKA is kapható, FAVILLÁT már most is szállítok. Teljes vagonrakomány faszénhez szállítási igazolvány kell. KLEIN GYULA, Barcs, Uj-utca 3/V.

Bor eladó.

Dr. Hassenstab Schiffner
Balatonfüred fürdő

Egy 5 lóerős

benzinmotor

és egy 80 cm. átmérőjű

köves daráló

alkalmas gazdaságok és hízaladók számára, eladó.

Cím: KERTÉSZ BÉLÁNÁL

Veszprém (villamos-telep).

Bérelnek

5—6 évi időtartamra, mintegy 15—20 kila — várostól nem nagy távolságban levő — jobb minőségű szántóföldet. Trágyám van. Ajánlatokat kér Gősy György, Veszprém.

Házeladás.

Veszprémbe a belvárosban egy nagyobb emeletes ház eladó.

Veszprémbe a Jeruzsálem-hegyen, a Báthory-utcában, a volt Holles-féle telken 2 kétszobás ház és 1 házhely eladó.

Bővebb felvilágosítás — szíveségből — nyerhető Veszprém, Szabadi-utca 3. sz. Biztosítási iroda.

BUTOR,
zongora, szőnyeg és egyéb berendezés megvételre kerestetik. Cím a kiadóban.

Eladó ház.

Veszprémbe, a Hosszu-utca végén, az Eszterházi-utca 2. számú ház szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll — van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince, 1 nagy műhely, raktár, 2 félzer és 2 udvar. — Az utcáfeleli lakás bolthelyiséggé is átalakítható. — Bővebb felvilágosítás nyerhető az ugyanott lakó tulajdonosnál.

Veszek:

mézet, sárga-
viaszt, törkölyt,
füstölt sonkát és
szalonnát, man-
dulát. ~ Aján-
latokat kér:

SZEMEREY J.
Veszprém.

NÉMETH KÁROLY

polgári és egyenruhaszabó
a Korona-szálló átellenében.

Elfogadok a szakmámba
vágó mindenféle munkát,
igazitásokat és felvasa-
lásokat. Viselt ruhákat
becserélek és azokat ki-
javitva, szegényebb sor-
suaknak eladom.

Bakos Kálmán

csemege-, fűszer-, bor- és gyarmatáru-
kereskedő, ásványviz nagy raktára

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sörgöy Bakos kereskedő Veszprém.

Nagy választék

hazai és különleges
Borokban, Pezsgők,
Likőrök, Cognac,
Punec stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Déligyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcslé

Konzervek

Libamáj painók,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal el lesznek intézve

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépesd-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
leggyorsabbtól a legdiszesebb kiví-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek. ZONGORÁK javítását és han-
golását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Alapított 1894-ben

Villanyerőre berendezve

Egyházmegyei Könyvnyomda

Készít a legrövidebb idő alatt és raktáron tart

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

a leggyorsabbtól a legfinomabb
kivitelig minden néven nevezendő

ugymint: rüpiratok, füzetek, köny-
vek, folyóiratok, árjegyzékek, körle-
velek, hirdetések, sajtószettek, évi
jelentések, mérlegek, kimutatások,
gyászlapok, rovatolt táblázatok, név-
jegyek, meghívók, eljegyzési és es-
ketési tudósítások, számlák, címkék,
stb. stb., jutányos árakon számítva.

plébánia-hivatalok és lakók részére
szükséges mindenféle

HIVATALOS NYOMTATVÁNYT

melyek totaxés szerint fűzve vagy
bekötve szállíthatók. Hivatalos le-
velepapírok és borítékok, okmányborí-
tékok mindenféle alakban és színben.
Egy és négyvonalas csúszos vizsgala-
pok, totaxés szerinti mennyiségben. —
Kaphatók a legjobb minőségű fehér
írópapírok, egyaránt, fogalmazópapírok.

Postai megrendelések azonnal elintéztetnek

Telefon 61

Veszprém

Telefon 61